

B A C H O R
Š P E C I A L

venovaný

BorISOvi
VlADISLAVU

" TO JE SRANDA - KEĎ VYMÝŠĽAM SRANDIČKY,
VYPADÁ TO, ŽE PÍŠEM ÚPRIMNE, A KEĎ PÍŠEM
ÚPRIMNE, ĽUDIA SI MYSLIA, ŽE KECÁM ..."

BORIS VIAN

P R E D S L O V

"Paralelné životy Borisa Viana", tak sa volá zborník, ktorý napísal o Borisovi NOËL ARNAUD. Je to veľmi výstižný názov a nielen že to charakterizuje Vianov život, ktorý prebiehal v niekoľkých rovinách, ale ho aj klasifikuje. A zároveň to aj komplikuje napísanie informatívneho prehľadu, ak nechcem len sucho vymenovať dáta.

Nuž čo, Boris Vian bol veľmi všestranný človek. Písal romány, divadelné hry, poéziu, pesničky, hudobné kritiky, moderné opery, prekladal americkú literatúru, hral jazz na trúbku, spieval, maľoval, sochárčil, hral vo filmoch a filmy aj natáčal, bol inžinierom a niekôr aj dramaturgom gramofónových závodov Philips a Fontana...

Toto všetko nasvedčuje tomu, že bol v ňom sústredený odlesk celej jeho roztrieštenej doby, v ktorej sa mieša studená technika s krehkou citlivosťou, filozofia z nezmyselnosťou - že Boris Vian bol moderným donkichotom, ktorý sa predieral k raju ľudského života cez absurdity.

Ú v o d

Nepoznám človeka, ktorý by mal tek blízko k Alfredovi Jarrymu ako Boris Vien, pretože takmer všetko, čo je možné uviesť o Jerryho životnom a literárnom štýle, platí až podivuhodne aj o Borisovi Viánovi - "kráľovi Saint-Germain-des-Prés".

Patril ku generácii, ktorá vo svojej dvadsiatke prežila porážku Francúzska a roky okupácie alebo ilegality. Bol príslušníkom povojnovej existencialistickej bohémy zo Saint-Germain, spolupracoval v Sartrových Les Temps modernes /dva roky písal KRONIKU KLAVÁRA/, avšak svojím dielom sa hlásil k tým, ktorí sa existencialistickým doktrínam vzpierali, hoci boli nimi poznamenaní. Vien sa skôr cítil spriaznený s Cocteauom, Queneauom, Prévertom, ale predovšetkým s Alfredom Jarrym, na ktorého dielo vedome nadväzoval. Nielenže bol členom Kolégia Patafyziky, ale takmer vo všetkom čo robil, pripomínal Jerryho.

Miesto folozofických kázaní vyznával iróniu - hrevú a krutú, miesto o svedeckú výpoveď čo najautentickejšiu, mu išlo o vtip a jazykovú invenciu; miesto hlásenie metafyzického strachu z absurdity sa vydával do sveta mystifikácií, ohromujúcich život a myslenie človeka v danom meštiackom svete, aby ich perodoval a znásoboval mystifikáciami novými.

FRAGMENTY Z DETSTVA

Boris Vien sa narodil vo veľkolepom penzióne na brehoch rybníka vo Ville-d'Avray... Bol vychovávaný v dokonalom opovrhovaní spoločenskou trojicou: Armádou, Cirkvou, Peniazmi... Bol vyučovaný súkromnými učiteľmi tak, že už v piatich rokoch vedel plynule čítať, takže niet divu, že do ôsmych rokov vstrebel do seba francúzsku literatúru od prvopočiatku po Guy de Maupessanta... V štúdiu pokračoval na lýceu v Sévres, potom vo Versailles a v Paríži... Na svoje detstvo spomínal ako na nepretržité prázdniny... V sedemnástich urobil záverečné skúšky a na jeseň 1939 sa stáva poslucháčom v I'École Centrale des Arts et Manufactures, aby urobil radosť svojej matke...

Stretol som na ulici psa,
 Hovorím mu: Ako sa máš, pes ?
 A viete čo mi na to povedal ?
 Nie ? No povedal mi, povedal,
 Ale čo je vám do toho ?
 Keď človek vidí, ako tí ľudia idú,
 A psov si pritom vôbec nevšímajú,
 Za ich rodičov sa hania doslova
 a za rodičov ich rodičov,
 Pretože táto zlá výchova
 Chce najmenej...to vám hovorím bez ospravedlnenia...
 Dedičnú syfilídu na tri generácie.Fakt.
 Nechcem vás ale trápiť, pretože mám takt,
 a dodávam len, že dosť psov moc často nehovorí.

/ Boris Vian: 9-2-48 /

Chcel by som žiť v podobe rybej kostry
 Na modrom tenieri
 Chcel by som žiť v podobe niečoho
 V hĺbinách hocičoho úplne sám
 Chcel by som žiť v podobe piesku na dlaniach
 V podobe mäkkej papuče
 V podobe piskekudly
 Kominára alebo kríka
 Trávy z hromadou kamienkov
 Divošského kaderníka alebo bláznivej periny
 Chcel by som mať život v podobe teba
 A mám ho - mne to však ešte nestačí
 Nikdy nie som s ničím spokojný.

/ Boris Vian: Zo zbierky NECHCEL BY SOM SKAPAŤ /

FRAGMENTY Z MLADOSTI

V dvadsiatke sa zasnúbil s jedným dievčaťom, ktoré sa mu veľmi páčilo. Volela sa M.D.... Ponevierať sa po mejdenoch, ktoré sa vtedy volali "suprise-party" /na muziku z gramca sa tancovalo boogie-woogie a jitterburg/, ľeňošil, trochu hral na trúbku, flirtoval s dievčatami, o ktorých si myslel, že by to nebolo až také strašné, keby si ich musel zobrat... bol trochu melancholický... dobre tancoval... význel sa v muzike... bol veľmi zaujatý jedným chlapčiskom, ktorý sa volal Jacques Loustalot, ale ho prezývali Major... Tento sa stal pre Borisa priam vzorom, Boris sa pozeral na svet jeho očami, vlastne len jedným, lebo Major bol jednooký, to druhé mal sklenené... Major vystrájal parádne blbiny a z ničoho si nerobil ťažkú hlavu, až kým sa 7. januára 1948 nezabil... Nikto nevie či neschvál... V roku 1942 dokončil Boris školu, odbor metalurgia a stal sa inžinierom...

BORIS VIAN AKO INŽINIER

Po dokončení štúdií nastúpil Boris do normalizačného úradu A.F.N.O.R., "kde sa s láskou venoval normalizovaniu skla a vytvoril si solídnych nepriateľov tým, že opravoval chyby vo francúzštine svojich predstavených". Okrem iného tu vytvoril aj znormovanie nadávok a znormovanie suprise-party. 15. februára dal výpoveď a prijal zamestnanie v úrade, ktorý riadil produkciu a distribúciu papiera, ktoré mu ponúkol jeho priateľ Claude León. Tu sa Boris zaoberal mechanikou a fyzikou, ale len čisto teoreticky. Venoval sa hlavne písaniu: dokončil tu Penu dní a zredigoval Jeseň v Pekingu... Potom ho v lete 1947 prepustili a Vian tak zostal inžinierom len vo svojej romanticknej imaginácii a v mnohej inej reálnej činnosti.

BORIS VIAN AKO JAZZOVÝ HUDBNÍK

Jazz nebola len Vianova láska či inšpirácia, jazz bol kus Viena a Vian kus jazzu. Po oslobodení Francúzska Boris Vian a Claude León adeptovali štýl "New Orleáns". Boris hral v orchestri Claude Abadieho, hral kútikom úst ako slavný Bix Beiderbecke, na ktorého romantický štýl a repertoár Boris nadväzoval. Boris a jeho priatelia hrali jazz všade - v zapadákových

aj v galaprogramoch. Boli odmeňovaní najrôznejším spôsobom: honorárom, percentami alebo naturáliami. To trvalo dovtedy, kým mu lekár nepovedal, že sa musí šetriť, pretože každé fúknutie do trúbky mu skracuje život... Boris teda opustil orchestrer Claude Aebadieho a hral len v nočných lokáloch Saint-Germain... Okrem toho viedol v Combate rubriku o jasse... a písal a skladal pesničky, v ktorých prejavoval svoj zmysel pre komiku, paródiu a hru zo slovami, v ktorých sa vysmieval vojne, rasizmu a predovšetkým hlúposti.

PRÍDEM NAPĽUŤ NA VAŠE HROBY

V roku 1946, keď nevyšiel ešte ani riadok z jeho vlastného diela, poťažoval sa mu vydavateľ Jean d'Halluin, že by potreboval pozdvihnúť financie nejakým bestsellerom - najlepšie americkým. Vian bestseller slúbil do dvoch týždňov. 5. augusta 1946 odišiel Boris na dovolenku a 20. augusta sa vrátil. Za tento čas vyrobil bestseller PRÍDEM NAPĽUŤ NA VAŠE HROBY. Boris vlastne preložil to, čo by mohol americký autor napísať a dal takémuto jednému autorovi život pod menom Vernon Sullivan. Čiže Boris napísal domnelý preklad románu Vernona Sullivana. Fakticky sa prispôbil vkusu čitateľov túžiacich po amerických románoch, silne korenených sexualitou, ktoré sa vynikajúco predávali, aby ukázal, že sa čitatelia bavia dielami nízkej úrovne, ktoré sa dajú vyrábať sériovo. A skutočne, po výjdení kniha prekonávala v predaji všetky rekordy, zatiaľ čo Borisove pravé romány /ktoré medzitým vyšli/ boli ignorované...

Ešte prv, než bol Jean d'Halluin zažalovaný pre šírenie nemravnosti, vyšli v jeho vydavateľstve od Vernona Sullivana ďalšie dve podobné romány: VŠETCI MŔTVI MAJÚ ROVNAKÚ KOŽU a ZABIJEME VŠETKÝCH NETWORKOV.

Pri súdnom procese vyšlo najavo, že žiadny Vernon Sullivan neexistuje a že romány napísal Boris Vian /sám sa k tomu priznal/, ako paródie na americký bestseller.

Vianovi hrozili dva roky väzenia a 300 000 frankov pokuty, nakoniec však po skvelej obhajobe, bol Boris odsúdený na 15 dní väzenia a 100 000 frankov pokuty. Tento trest bol však amnestovaný... Avšak meno Vernon Sullivan zatienilo prozaické dielo Borisa Viana. To síce nezostalo bez ohlasu u francúzskej kritiky, ale do Vianovej smrti nepreniklo do povedomia čitateľov.

Poznal ho len skromný okruh čitateľov zo Saint-Germain, vtedajšieho kráľovstva bohémskej mládeže vyznávajúcej čierny humor, recesiú a jazz. Oná "Vianovská legenda" vznikala až v priebehu 60-tých rokov.

BORIS VIAN AKO PROZAİK

Všetky romány Borisa Viana sú kľúčové, všetky postavy mali nejaký živý model, než vošli do Vianových kníh./DAL by sa dokonca zostaviť celý slovník týchto postáv.../

Jeho romány sú zostrojené na pozadí bežných každodenných vzťahov, ktoré sú v nich buď povýšené do rozprávkových vízií alebo zatracované do neľudsky krivých zrkadiel znechutenia a márnosti. V roku 1947 mu vyšli knihy VERCOQUIN ET LE PLANCTON, /tento názov niektorí prekládajú ako VERCOQUIN A PLANKTON a niektorí za sa ako HLIST A PLANKTON/ PENA DNÍ a JESEŇ V PEKINGU. V roku 1949 poviedky MRAVCI, v roku 1950 ČERVENÁ TRÁVA a v roku 1953 SRDCE-RVÁČ. V rukopise zostal román ZMÄTOK V ANDÉNACH, ktorý Vian dokončil ešte v roku 1943. Posmrtné /1962/ mu ešte vyšla novela OKULIARE PODŠITÉ KOŽUŠINOU.

Vian sa vo svojich prózach prejavuje ako burleskný fentasta a hráč so slovami, pojmami, postavami či vynálezmi, aby skryl ten úzkostný pocit bezieľnosti absurdného sveta, ktorý ho obklopuje. K vyjadreniu imaginárneho sveta svojich románov, domýšľajúcich a prevracajúcich denné vzťahy sveta reálneho, Vian vynaliezavo používal svoje mnohé perodistické imaginácie: rôzne prostriedky patefyzickej paródie, humor modernotechnický a vedeckotechnický, rôzne komické a prekvapivé posuny /od úlohy poludštených zvierat a oživených predmetov po situácie postavené na hlavu tek, že logika skutočného sveta je dovedená ad absurdum/ a nemenej aj humor jazykový /od parodovanie jazykových automatizmov a aktualizujúceho objavovanie nových významových vzťahov bežných slov a spojení, cez vtipné a perodistické slovné hračky či novotvary po viacvýznamovosť symbolov, využívajúcich gramatické a pravopisné hračky/.

Vianov svet však nie je vytváraný len slovami... Absurdisticky poňatým humorom, neošúchanosťou umeleckého slova a pohľadu, hrou so slovami a významami je len podčiarkované a zvýrazňované určité videnie sveta, anarchisticky negujúce a kruto parodujúce deformovaný svet v negácii nemenej deformovanej. Absurdný svet

je totiž odmietaný v mene absurdity. Absurdita konvenčného, neuprímneho, neludsky krutého sveta je ešte zvýraznená paródiemi militarizmu či desivými obrazmi procesu odcudzenej práce a výroby.

Okrem uvedených prozaických prác, Boris Vian ešte napísal /v roku 1950/ RUKOVÄŤ K SAINT-GERMAIN a knihu EN AVANT LA ZIZIQUE /1958/, akési dokumentárne poznámky, spovede ...

U nás doteraz vyšli: PENA DNÍ, SRDCERVÁČ a ČERVENÁ TRÁVA v českom preklade a JESEŇ V PEKINGU a ČERVENÁ TRÁVA v slovenskom preklade.

BORIS VIAN AKO DRAMATIK

Vianova dramatická tvorba, ktorá sa dočkala uznania a porozumenia o čosi skôr, nesie vedľa vianovského umenia paródie aj stoppy ebsurdného divadla a vplyv Vianovho priateľa Ionesca. V paródii a anarchistickej negácii posvätných pojmov meštieckeho sveta sa Vian s obľubou zameriaval predovšetkým na armádu, vojnu a cirkev. Bez ledu a skladu zosmiešňoval všetkých a všetko, okupantov i odboj, Francúzov, Američanov i Rusov, vojnu aj bojovníkov proti nej. V krutom výsmechu odmieta akékoľvek slovné bitky, pre ktoré umierajú živí ľudia, a jeho antimiliteristické sny sa perodicky končia zničením všetkého a všetkých.

Z Vianových hier sú známe predovšetkým KALIFÉRIA PRE VŠETKÝCH /napísaná v roku 1946, hraná 1950/, BUDOVATELIA RÍŠE /napísaná 1958, hraná po smrti/ a OLOVRANT GENERÁLOV /posmrtné 1962/.

Okrem toho Vian zdramatizoval aj PRÍDEM NAPĽUŤ NA VAŠE HROBY. Samozrejme že tejto dramtizácii venovali viac pozornosti, než jeho pôvodným hrám, hoci táto bola omnoho nevyderenejšia. Vernon Sullivan prenasledoval Viana teda aj tu.

BORIS VIAN AKO FILMÁR

Film patril taktiež k Vianovým vášňam. Okrem toho, že v niektorých hral /u nás sme ho mohli vidieť vo Vadimových NEBEZPEČNÝCH ZNÁMOSTIACH/, filmy aj natáčal. Môžem spomenúť Bouliren kupuje rybník /1947/, Odysseus /1948/, Saint-Germain-des-Prés /1946-50/, ktorý polícia zabavila, alebo Mona Lisa /1957/.

A nemýlite sa, ak si myslíte, že Vernon Sullivan prenasledoval aj

sem Borisa Viana.

V roku 1948 sa Boris rozhodol napísať scénať na základe kľúčových námetov knihy PRÍDEM NAPĽUŤ NA VAŠE HROBY, akoby sa chcel týmto činom rehabilitovať sám pred sebou.

Nakoniec sa však produkcia filmu zoobišla bez neho, Boris mal kontraverzie so scéneristom, nesúhlasil z adaptáciou... Film sa natočil proti jeho vôli. Boris sa ani nechcel ísť naň pozrieť, ale jeho kamoš Bourgeois ho prehovoril. Boris behom prvých minút premietania upadol do bezvedomia a zomrel.

BORIS VIAN AKO BÁSNIK

Vernon Sullivan zatienil aj celú Vianovu poéziu, rýdzo pôvodnú a bez akejkoľvek mystifikácie, včítne zbierky POPEVKY V ROSOLE /1950/, ktorá sa stala známou vlastne až po jeho smrti.

Boris sa nehrel na prekliateho básnika... Tešil sa úspechu, trpel pri stroškotaní. Pohrďal ľahkodostiahnutelným úspechom a ústupkami kvôli úspechu. Prial si, aby mal úspech, ale aby to bol stále on - Boris Vian a nie nejaký zmrzačený, osekený, znetvorený a zrezený chudák...

Posmrtné /1962/ Vianovi vyšli zbierky poézie NECHCEL BY SOM SKAPÄŤ a PREČO ŽIJEM, PRETOŽE JE TO KRÁSNE.

PATAFYZIK BORIS VIAN

Boris Vian vstúpil do Patafyzického Kolégia na sviatok Patafyzickej ontogénie - dňa 8. júna 1952 vulg., čiže 22. sračkára 79. Bol tam netrpezlivo očakávaný a jeho Magnificencie ho poctila vtelením do zboru Satrapov ešte skôr, než rok dokončil svoju o-
točku.

Vian bol veľmi starostlivým patafyzikom, hojne sa zaujímal o patafyzické učenie, s niektorými optimátmi udržiaval bohatú korešpondenciu a uverejňoval dôležité texty v orgánoch Cahiers et Dossiers du Collège...

Boris Vian mal vo fantastickú hierarchiu patafyzikov veľmi vysoké postavenie. Bol pro-motorom pri udeľovaní najvyššieho vyznamenania, prezidentom kokomisie napĺňania rúch, prezidentom subkomisie imaginárnych riešení, prezidentom subkomisie Matematiky a exaktných vied...

Páni,

Výbor pre permanentné stavenie pomníkov žijúcim literátom /zloženie výboru je prísne tajné vzhľadom k nebezpečenstvu v súvislosti s uskutočnením tohto programu/ vás pozýva, aby ste sa zúčastnili postavenia pomníku Jeana-Paula Sartra dňa v proti Inštitútu na podstavci, ktorý zbabelo opustil pán

Pri tej príležitosti bude usporiadaný malý koncert marciálnej hudby a pluková hudba prvýkrát zahrá medzi iným Existencialistický pochod. Ráta sa aj s účasťou strážcov izieb... Výbor zamýšľa v najbližšej budúcnosti uskutočnenie postavenia sochy týmto pánom: Alexandre Astruc, Aragon a pani Trioletová, Arthur Koestler, Paul Claudel, Pierre Emmanuel, Raymond Las Vergnas. Poslední traja budú obrnení starostlivo spraveným brnením z vulkanického cementu firmy bia Lambertovci vzhľadom k povsahu projektilov, ktoré ako sa zdá, priťahovať budú.

Dúfame, že môžeme rátať s vašou účasťou, ako aj s účasťou vašich priateľov... N.B. Oficiálny úbor je žiadúci.

Popis sochy

Za pojetie diela vďačíme remenárovi Edmondovi Bimbasovi. Filozof je predstavovaný ako pôvabný mledík sediaci na obrovskom bloku ničoty a držiaci list, čo je jemná narážka na jeho najcennejšie spisovateľské dielo, MÚR. Pôvodne ho mali obklopovať jeho žiaci, ale keďže je sádra drahá, boli nahradení malou kvetinovou výzdobou, do polkruhu...

Účasť na výlohách

Nežiadame od vás, aby ste sa podieľali na výlohách. Ale ak ste slávny, zašlite nám podpis na znemenie súhlasu a my ho predáme. Ak si tiež prajete mať svoju sochu, oznámte nám podstavec, na ktorom by ste si prial byť /najlepšie už uvoľnený/, a

váhu sádry, aká sa vám zdá postačujúcou.

/Boris Vian: Obežník na akciu na stavenie pomníkov/

JACQUES PRÉVERT

BORIS VIAN

Uršuli

I

Jeho deň narodenia
jeho deň smrti
to bola šifrovaná reč
Vyznal sa v muzike
bol doma v mechanike
v matematike
i vo všeobecnej technike
a vôbec vo všetkom
Vraveli že tak konal
z tvrdohlevosti
dermo to vraveli
konal tak najmä podľa
svojho srdca
podľa jeho hlasu
A jeho srdce mu odhaľovalo
všetkých fariieb krásu
to jeho objaviteľské srdce
Prívetmi život miloval
prívetmi pravdivo sa smíel
prívetmi prudko žil
srdce ho zmohlo žiaľ
A tak sa odmlčel
Opustil svoju lásku
priateľov opustil ich host
ale im nepokázil spoločnosť.

II

Boris hral o život
tak ako iní hrajú na burze
na žandárov a zloďejov sa hral
Ale on nikdy neklemal
pretože
ako myš s kocúrom sa pohrával
v spenenom toku dní
a v šťastia zászvite
Ako len hrával na trúbke
na svojej clivote
A bol to krásny hráč
odkladal stále svoju smrť
nezajtra
V neprítomnosti na smrť
odsúdený bol
vedel že raz ho ona dolepí
oklamať smrť sa nezmohol
Boris hral o život
bol k nemu dobrý
Mal ho rád
ako mal lásku rád
bol skutočným zbehom
z nešťastia.

ZÁVER

Krátky Vianov život sa skončil 23.6.1959. Ako som už spomínal, zomrel ranený mŕtvicou na predpremiére sfilmoveného "Sulliva - novho" románu, natočeného proti jeho vôli. Možno, že keby tam nešiel, bol by ešte týždeň...mesiac...polroka...žil. Ale nie viac. Bol už odsúdený na smrť, jeho srdce nevládalo...A on to vedel... Vernon Sullivan ho prenasledoval svojím preklietím až do konca. K tomu, aby zmizol, bolo treba, aby Boris Vian zomrel. Jeho život a jeho veľké dielo sa však nedajú pochovať v truhle zabudnutia, čím viac sa totiž vzdľahuje od dátumu svojej smrti, tým je živší, pretože nikto tak ako on, nedokázal nadchnúť mládež. Bol k nej vždy priamy a bez obalu, bez demagógie a bez veľa rečí jej predkladal príklad vlastného života, ktorý žil na plné pecky. Bol mladý.

Myslel mlado.

Zomrel mladý.

Jeho mladosť bola jemná a vyzývavá. Bol neľútostný voči pokrytcom a hlupákom v každom veku. Vyjadroval vkus mladých, ale nikdy im nepochleboval.

Mládež je totiž nevďačná /ako sa hovorí/, ale má pravdu. Mnoho ľudí jej, v snahe zapáčiť sa, pochlebuje a chváli jej chyby. Mladí si však vždy sami vyberajú svojich hrdinov...

P.S. Dalo by sa toho ešte popísať veľa. Ale načo už. Najlepšie bude, ak si zoberiete a prečítate nejakú Borisovu knihu, alebo ak si pustíte nejakú Borisovu pesničku, alebo ak si pozriete niečo z toho čo urobil a necháte tak, nech vám on sám cez to všetko niečo porozpráva ...

P E R O L E K V E T

Hlavnou vecou v živote je vynášať o všetkom apriórne súdy. Skutočnosť je taká, že masy sa mýlia a jednotlivci majú vždy pravdu. Z toho však nie je potrebné vyvodzovať pre život žiadne pravidlá: k tomu, aby sa človek podľa nich riadil, nepotrebuje byť formulované. Sú tu iba dve veci: láska na všetky spôsoby ku krásnym dievčatám a hudba z New Orleansu alebo od Duke Ellingtona. Všetko ostatné by malo zmiznúť, pretože všetko ostatné je škaredé, a sila tých niekoľko nasledujúcich stránok, ktoré to majú dokázať, je v tom, že tento príbeh je úplne pravdivý, lebo som si ho od začiatku až do konca vymyslel.

/Boris Vian: úryvok z predhovoru
k Pene dní /

Od samého začiatku ulice sa tlačil dav ľudí, ktorí sa chceli dostať do sály, kde mal prednášku Jean-Sol Partra.

Používali najrôznejšie figle, aby oklamali bdelych usporiadateľov, ktorí kontrolovali platnosť pozvánok, pretože do obehú sa dostali desiatky tisícov falošných.

Niektorí prichádzali v pohrebných vozoch a četníci, ktorí vrážali hlboko do rakví dlhé oceľové kopie, ich pribíjali nevyky k dubovému drevu, takže ich už ani nebolo potrebné pred pochovaním vyťahovať; iba skutoční mŕtvi, pokiaľ tam nejakí boli, utrpeli škodu, lebo mali natrhnuté šaty. Iní sa dávali zhadzovať padákom zo zvláštneho lietadla. Tie si zobralo na starosť družstvo hasičov a pomocou požiarnických striekačiek ich zrážalo di Seiny, kde títo úbožiaci sa utopili. A iní sa zase pokúšali preliezť kanálmi; tých zaháňali poriadnymi kopencami okovaných topánok do kĺbov prstov vo chvíli, keď sa zachytili okraje, aby si vydýchli a vyliezli von, a oďalších sa postarali krysy. Nič však týmto nadšencom nezobralo odvahy...

Ale Jean-Sol už nebol ďaleko. V ulici bolo počuť slonie trúbenie a Chick sa vyklonil z okna vrátnice. Postava Jean-Sol Partra sa vynorila neďaleko z obrneného nosítka a sloní chrbát pod nimi dostal vo svetle reflektoru zvláštny výraz. V každom rohu nosítok bol v strehu elitný strelec, ozbrojený sekerou. Slon si veľkými krokmi razil cestu zástupom a tupý dupot jeho štyroch nôh, šľapejúcich po rozdrtených telách, sa neúprosne blížil. Pred vchodom slon pokľakol a elitní strelci zostúpili. Partra pôvabne zoskočil medzi nich a oni mu svojimi sekerami kliesnili cestu k pódiu...

Jean-Sol Partre práve začal. Najprv nebolo nič počuť len cvakanie fotoaparátov. Fotoreportéri od filmu a novín sa do toho dali s úžasnou vervou. Na jedného sa prístroj prevrátil a nestel strašný zmätok. Jeho kolegovia sa na neho vrhli a zaplavili ho magnéziovým práškom. K všeobecnému uspokojeniu zmizol v oslnivej žiari a všetkých tých, ktorí tam zostali, odviedli policajti do väzenia...

Obecenstvo, ktoré bolo až doposiaľ veľmi kludné, sa začalo rozhrievať a svoj obdiv k Partrovi dávalo najavo stále väčším krikom a prejavmi súhlasu zakaždým, keď povedel jediné slovo, čo značne zhoršovalo súvislé chápanie textu...

Jedna časť stropu sa práve nadvihla a objavila sa jedna hlava vedľa druhej. To sa niektorí odvážni ctitelia predrali až k sklenenému stropu a previedli s ním delikátnu operáciu.

Iní sa na nich tlačili a tí prví celou silou sa držali okraje otvoru...

Partre sa vzpriamril a ukazoval publiku vzorky vycpaných zvratkov. Najkrásnejší z nich, nestrávené jablko s červeným vínom, dosiahol obrovský úspech. Nebolo už takmer nič počuť...

Tu sa našťastie celý strop prepadol do sály...

Zdvihol sa hustý prach. V rozbitom murive sa zmietali belavé postavy dusiace sa hustým mrakom, ktorý sa vznášal nad troskami. Partre prestal prednášať a začal sa smiať na celé kolo, šťastný, že je v spúšti zaengážovaných toľko ľudí...

/ Boris Vian: Pena dní - montáž z úryvkov 28. kapitoly. /

Život je niečo ako zub
Najprv si človek na neho ani nespomenie
Hryzie - celkom spokojný
Zrazu sa to ale pokezí
A to vás bolí - verte mi
Nastene hromada starostí a divných príhod
A ak chcete byť naozaj vyliečený
Musie vám vytrhnúť - ten život

/ Boris Vian: Zo zbierky Nechcel by som skapať /

